

3. Зміст та вимоги до вступу дипломної роботи

У вступі необхідно лаконічно сформулювати суть і стан наукової проблеми (завдання) та її значущість, підстави і вихідні дані для розроблення теми, обґрунтування необхідності виконання дослідження.

Далі подається загальна характеристика дипломної роботи в такій послідовності.

Актуальність теми. Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми (наукової задачі) слід обґрунтувати актуальність та доцільність роботи для розвитку відповідної галузі науки чи виробництва, особливо на користь України.

Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Досить кількома реченнями висловити головне – сутність проблеми або наукового завдання.

Мета і задачі дослідження. Необхідно сформулювати мету роботи і охарактеризувати задачі, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Не слід формулювати мету як "Дослідження...", "Вивчення...", оскільки ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. Предметом дослідження може бути частина об'єкту (явища або процесу), або певний аспект (погляд) об'єкту в цілому (процесу або явища). Саме на нього скерована основна увага дипломанта, оскільки предмет дослідження визначає тему бакалаврської кваліфікаційної роботи.

Наукова новизна одержаних результатів. Потрібно подати коротку структуровану анотацію нових наукових положень (рішень), запропонованих бакалавром особисто, показавши відмінність одержаних результатів від відомих раніше; описати ступінь новизни (вперше одержано, удосконалено, зазнало подальшого розвитку).

Кожне наукове положення формулюється чітко, виокремлюючи його основну сутність і зосереджуючи особливу увагу на рівні досягнутої при цьому новизни. Сформульоване наукове положення повинно читатися і сприйматися легко і однозначно (без нагромадження дрібних, непотрібних і не суттєвих деталей і уточнень). У жодному випадку не можна вдаватися до викладу наукового положення у формі констатації того, що зроблено в бакалаврській кваліфікаційній роботі, яка не містить чіткого формулювання сутності і новизни положення. Подання наукових положень у формі констатації є найбільш розповсюдженою помилкою бакалаврів при викладенні загальної характеристики роботи.

До цього пункту не можна включати опис нових прикладних (практичних) результатів, отриманих у вигляді способів, пристроїв, методик, схем, алгоритмів

і т. ін. Слід завжди розмежовувати одержані наукові положення і нові прикладні результати, що випливають з теоретичного доробку бакалавра.

Усі наукові положення з урахуванням досягнутого ними рівня новизни є теоретичною основою (фундаментом) вирішеної в бакалаврській кваліфікаційній роботі наукової задачі або наукової проблеми. Насамперед за це бакалавру присуджується кваліфікація бакалавра з систем штучного інтелекту.

Практичне значення одержаних результатів. У дипломній роботі, що має теоретичне значення, треба подати відомості про наукове використання результатів досліджень чи рекомендації щодо їх використання, а в роботі, що має прикладне значення, - відомості про практичне застосування одержаних результатів чи рекомендації щодо їх використання. Відзначаючи практичну цінність одержаних результатів, необхідно подати інформацію щодо ступеня готовності до використання чи масштабів використання. Необхідно дати короткі відомості щодо впровадження результатів досліджень із зазначенням назв організацій, в яких здійснена реалізація, форм реалізації та реквізитів відповідних документів.

Апробація результатів бакалаврської кваліфікаційної роботи. Вказується, на яких наукових з'їздах, семінарах, конференціях, симпозіумах, нарадах оприлюднені результати досліджень, що включені до бакалаврської кваліфікаційної роботи.

Публікації. Вказують, у скількох монографіях, статтях у наукових часописах, збірниках наукових праць, матеріалах і тезах конференцій, авторських свідоцтвах опубліковані результати бакалаврської кваліфікаційної роботи.